

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 december 29, hétfő

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
316. szám

Mit kell tudni
a lakbéradóról?

Keresztretvénny

Általános népszámlálás

és mezőgazdasági összeírás kezdődik január 25-én

Csákány Béla budapesti nyilatkozata Bodnăras Emil az új honvédelmi miniszter

BUDAPEST. — A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Magyar Nemzeti Bank küldöttségének romániai látogatása viszonzásul a Román Nemzeti Bank tizenkéttagú küldöttsége jelenleg Budapesten tartózkodik. A román küldöttség tagjai közül dr. Csákány Béla, a Magyar Népi Szövetség politikai titkárságának tagja, a Román Nemzeti Bank egyik igazgatója, a magyar sajtó munkatársai részére sajtófogadást rendezett.

A magyar újságírók kérdésére Csákány Béla részletesen ismertette a román pénzügyi és mezőgazdasági helyzetét, annak kedvező hatását és eredményeit, valamint Románia mezőgazdasági és ipari termelési helyzetét és viszonyait. Tájékoztató nyilatkozatában megemlíti a nagy elismeréssel nyilatkozott Luca Lászlónak, az új pénzügyminiszternek tevékenységéről, aki néhányhetes működése alatt elvégeztette és megszüntette — szakszerű gyakorlati intézkedésekkel — az állami költségvetés súlyos hiányait.

Csákány Béla ismertette a Román Nemzeti Bank hitelpolitikáját is, hangsúlyozva, hogy a Román Jegybank kizárólag csak termelési célokra és a külkereskedelm fejlesztésére folyósít hiteleket.

Hangsúlyozta a Román Nemzeti Bank igazgatójának magyar tagja, hogy a romániai magyar nemzetiség helyzete minden tekintetben lélegetítő és a romániai magyarság már rész vesz az ország kormányzásában és közügyek intézésében. Végül azt a meggyőződését hangoztatta Csákány Béla, hogy a két ország állami bankjai küldöttségének kölcsönös látogatása és a jelenleg Budapesten folyó tárgyalások kedvező hatással lesznek Románia és Magyarország Nemzeti Bankjainak jövőben kifejtendő és a két ország gazdasági és pénzügyi érdekeit szolgáló összehangzott, együttműködésére.

Január 25-én kezdődik a népszámlálás

BUKAREST. — A gazdasági helyreállítási és pénzügyi miniszterközti bizottság rendelete 1948 január 25-től kezdődőleg február 3-ig mezőgazdasági összeírást és népszámlálást tartanak az ország egész területén és egyidejűleg nyilvántartásba veszik az összes épületeket és lakásokat is. Az összeírás illetve népszámlálás célja az, hogy az államvezetés pontos nyilvántartást állíthasson össze a mezőgazdaságról, az ország lakosságáról, a városok és a falvak népéről, a háboruban elpusztított épületekről és lakásokról. A munkálatok műszaki végrehajtását a Központi Statisztikai Intézet végzi, amelynek joga lesz — szükség esetén — irányba venni az állami közigazgatás egész rendszerét.

A lakosság összeírásánál a területi megoszlás és a lakosok családi helyzetének bejegyzésénél a január 24-éről január 25-re virradó éjjeli 0 órai helyzet lesz az irányadó. A számbavétel rendelkezései alá tartoznak az ország összes lakosai, az összes mezőgazdasági hirtokosok, a köz- és magánjogi, fizikai és jogi személyek mezőgazdasági tulajdonai.

Az összeírás és népszámlálás sikerének biztosítására még a számbavétel és a népszámlálás megkezdése előtt gondoskodnak az ország egész területén az utcai népszámlálási és hárszámolás felügyeléséről és kiegészítéséről. Ezeket a vizsgálatokat a községi hatóságok végzik a helyi nyilvántartás utasításai szerint és a részéről megállapított határidőben.

A rendelet értelmében az összes hatóságok és közigazgatási szervek, valamint ennek személyesen a legmegszabottabb támogatást kötelesek nyújtani az összeírás műveletek folyamán. A megyei törvényhatóságok, városi és járási népszámlálási bizottságok tagjait, elnökeit, a népszámlálási bizottságok, valamint a falusi népszámlálási irodák tagjait az állam, megye, vagy község tisztviselőiből és főleg a tantestület tagjaiból valamint a földművelésügyi minisztérium külső személyzetéből jelölik ki. A munkálatok megszerve-

zése, előkészítése, ellenőrzése és végrehajtása a megyefőnökök hatáskörébe tartozik, akik közvetlenül felelősek a kormányoknak.

A VÁROSKBAN HÁZRÓL-HÁZRA JÁRVA VÉGIK AZ ÖSSZEÍRÁST

Városokban az összeírást hivatalos közegek végzik, akik házról-házra, lakásról-lakásra járva kiosztják, kitöltik és összegyűjtik a népszámlálási íveket. Falvakon a lakosság a népszámlálási hivatalban jelentkezik összeírásra.

A népszámlálási bizottságok megszervezése

Minden megyefőnök mellé 1948 január 2-től megyei népszámlálási bizottságot állítanak fel. E bizottság tagjai a következők: a megyefőnök, mint elnök, az alispán, a mezőgazdasági kamara igazgatója, a megyei főállatorvos, a megyei tanfelügyelő, a megyei erdőfőmérnök, a statisztikai hivatal képviselője, a megyei gazdasági ellenőrző hivatal és a megyei Szakszervezeti Tanács megbízottja. A megyei bizottság megszervezi a városi népszámlálási bizottságokat és megadja részükre a feladataikra vonatkozó utasításokat. Kiosztja a bizottságok-

A megyefőnökök 1948 január 15-ig gondoskodnak a megyei, városi és járási népszámlálási bizottságok megalakításáról, amelyek a helyszínen szervezik meg az összeírást, felügyelnek annak menetére és végrehajtására a műveletet. A megyefőnökök kellő időben kötelesek megtenni az intézkedéseket a népszámlálás és a mezőgazdasági összeírás előkészítésének elvégzésére, a Központi Statisztikai Intézetől kapott utasítások szigorú figyelembevételével.

nek a népszámlálási iratokat és a közhivatalnokok közül ellenőröknek és népszámlálókknak kinevezettek ellátja a szükséges felvilágosításokkal és utasításokkal.

A törvényhatósági városok népszámlálási bizottságának tagjai a polgármester, mint elnök, a Központi Statisztikai Hivatal tisztviselője, a gazdasági ellenőrző hivatal tisztviselője, a városi főállatorvos, a helyi Szakszervezeti Tanács képviselője és a mezőgazdasági kamara megbízottja.

Minden városban, a megyeszékhelyeken és az olyan városokban

is, amelyek nem megye székhelyek, városi népszámlálási bizottságot terveznek. Megyeszékhelyeken a bizottság tagjai a polgármester, mint elnök, a középiskolák egyikének igazgatója, a városi állatorvos, a mezőgazdasági kamara, a gazdasági ellenőrző hivatal és a helyi Szakszervezeti Tanács megbízottja.

Az olyan városokban, amelyek nem megyeszékhelyek, a bizottság tagjai a polgármester, mint elnök, valamelyik középiskola — ilyen hiányában elemi iskola — igazgatója, az állatorvos, és négy olyan lakos, aki a helyi viszonyok alapos ismerője.

Minden járási székhelyen járási népszámlálási bizottságot szerveznek, amelynek tagjai a járási főnök, mint elnök, a statisztikai ellenőr, ilyen hiányában a Központi Statisztikai Intézet képviselője, a mezőgazdasági felügyelő, a körzeti állatorvos, a járási tanfelügyelő és a szakszervezet megbízottja.

Minden községben községi központi népszámlálási irodát állítanak fel, amelynek tagjai a községi bíró, vagy az időközi bizottság elnöke, mint elnök, az elemi iskolák egyikének igazgatója, egy tanító és a mezőgazda-

sági ügyvivő. A községi irodánál kell jelentkezniök a lakosoknak és itt írják őket be a népszámlálási ívekbe a járási népszámlálási bizottságoktól kapott utasítások szerint.

ELKESZÜLT AZ ÚJ NYUGDÍJTÖRVÉNY VÉGLEGES TERVEZETE

A pénzügyminisztériumban szorgalmasan folytak az új nyugdíjtörvény előkészítő munkálatai. Az új nyugdíjtörvény — amint arról dr. Sólmos Iván pénzügyminiszeri főtanácsos, a Magyar Népi Szövetség országgyűlési képviselőjének tájékoztató nyilatkozata alapján beszámoltunk — véglegesen és megnyugtató módon rendezte a felekezeti nyugdíjak helyzetét is. Az új nyugdíjtörvény előkészítő bizottságban a MNSZ képviselőiben dr. Sólmos Iván MNSZ-képviselő vett részt, aki kiegészítő javaslataival járult hozzá általában az északi déli, de főleg a felekezeti nyugdíjak szerzett jogainak törvényeszerű elismeréséhez, ezzel biztosítva részükre az őket megillető nyugdíjösszegeket.

Az új törvény végleges szövege a napokban elkészült és azt a karácsonyi szünet után a képviselőház legelső ülésén fogják terjeszteni letárgyalásra. A jövő év első hónapjaiban tehát az összes nyugdíjasok helyzete kielégítő megoldást és rendezést nyer az új nyugdíjtörvénnyel.

Bodnăras Emil az új nemzetvédelmi miniszter

Lascar Mihaj tábornok, nemzetvédelmi miniszter, akít a kormány más fontos tisztség beföltésére szemelt ki, benyújtotta tárcájáról lemondását. Az uralkodó a lemondást elfogadta és Bodnăras Emil, a Román Kommunista Párt központi bizottságának tagját nevezte ki nemzetvédelmi miniszterre.

Bodnăras Emil, aki eddig miniszterelnökségi államtitkár volt, már le is tette a hivatali esküt és átvette a nemzetvédelmi minisztérium vezetését.

Bodnăras Emil a fegyveres román ellenállási és fasisztaellenes mozgalom lelkes élharcosa volt és személyesen vett részt a Bukarest megvédését német csapatok kiűzésében.

Az új nemzetvédelmi miniszter tárcája átvételkor nyilatkozatot adott, amelyben hangsúlyozta, hogy az új román demokratikus hadseregnek olyan erőt kell képviselnie, hogy megvédhesse a román demokráciát. Az új hadseregnek azonban nemcsak a román demokráciát kell megvédenie, hanem hozzá kell járulnia a demokrácia útján haladó más népek védelméhez is.

Hatalmas téli támadásra készül Markosz tábornok

Megalakult a demokratikus görög kormány

A görög szabadságharcosok rádiója hivatalosan bejelentette a demokratikus görög kormány megalakulását. Az új kormány első tevékenysége volt, kiáltványban fordulni a görög néphez, leszögezve, hogy Caldarisz, Szofulisz és a többi monarcho-fasiszta kiszolgáltatták a görög népet az angol-amerikai imperialistáknak és a görög nép magasabb érdekeit éppen ezért követelik a szabad kormány megalakulását.

A kiáltvány közli a demokratikus kormány ana elhatározását, hogy a felszabadított területeken mindenütt bevezeti a demokratikus rendszert, megvalósítja a földreformot és biztosítja az együttműködés jogait.

A görög demokratikus kormány fennhatósága igen jelentős területek terjed ki. Amerikai katonai körök beismerése szerint is a görög szabadságharcosok hirtorokban tartják Trácia és Macedónia jelentős részét és a Pinduszhegyig terjed.

Markosz tábornok kormányában helyet foglalnak a belső és külső elnyomás elleni küzdelem legjobb harcosai. Tagja a kormányoknak többek között Miltiadesz Porfirógenisz is, aki a náci megszállók elleni harc egyik irányítója volt az elmúlt világháborúban. A kormány tagjai általában azoknak a sorából kerültek ki, akiket előbb

Metaxasz diktatúrája kényszerített a föld alá, majd a németek elleni harcot irányították és akiket később az angol-amerikai támogatással működő monarcho-fasiszta kormány vett üldözöbe.

MARKOSZ TÁBORNOK NYILATKOZATA

Markosz tábornok, a görög demokratikus hadsereg rádiója utján nyilatkozott a kormány megalakításáról. Mint mondotta, szükségessé vált a felszabadított területeken központi kormány

megalakítása, mert az Athénben működő kormány nem tekintendő görög nemzeti kormánynak. A Markosz-kormány legfőbb célja minden eszközzel és erővel folytatni a harcot az idegen naperiellak ellen s visszaszerezni Görögországot függetlenség és szabadságért. A tábornok által azokra a belső reformokra, amelyeket a felszabadított területeken már végrehajtottak, a megbízottakok ítélik, hogy a földreform, a közigazgatási reformjainak, Leszögezték, hogyha majd elérkezik az ideje, megvalósítják a nemzetgyűlést is.

Takáts Lajos nemzetiségi miniszter Kolozsvárt

KOLOZSVAR. — Takáts Lajos nemzetiségi miniszter a karácsonyi ünnepeket Kolozsváron töltötte. A nemzetiségi miniszter kolozsvári tartózkodása alatt december 29-én, hétfőn délelőtt 12 és 1 óra között fogadórat tart a Magyar Népi Szövetség kolozsvári központi székében, Mária királyné-utja 16 alatt.

3520 tonna gyapot

BUKAREST. — A konstancai kikötőbe megérkezett a „Bjelorusia” nevű hajó, amely 3520 tonna gyapotot hozott a romániai textilüzemek részére. Ez a szállítmány a legjelentősebb, amely eddig a szövetségi gyapotból a romániai termelés részére érkezett. A 3520 tonna gyapot a jövő évi élelmes haváig, tehát az év első gyedére fedezi a romániai textilgyárak nyersanyag-szükségletét.

Atminősítő vizsgákat rendez gazdászok részére a csombordi gazdasági iskola

NAGYENYED. — Az 1947. évi 23. számú törvény 89. szakasza értelmében a csombordi gazdasági iskolát, vagy más belső téri gazdasági iskolát végző gazdák megszerezhesék az első fokú gazdasági iskolák bizonyítványát és azzal jogot kapnak a földművelési és állattenyésztési vizsgák elvégzésére. A bizonyítványt atminősítő vizsga alapján adja ki a földművelési minisztérium. E vizsgák érdekében a csombordi gazdasági iskola kéthetes tanfolyamot rendez az 1948. évi január 31-ig Csombordon.

A vizsga tárgyai: Román nyelv, történelem, számtan, növénytermesztés, állattenyésztés, erntan, gyümölcstermesztés, szőlőtermesztés, zöldségtermesztés és szövetés. A tárgyakból az első fokú gazdasági iskolák tananyaga a tanfolyam, de a csombordi gazdasági iskola tantestülete úgy határozott, hogy a szaktárgyakból a legfontosabb ismereteket a tanfolyammal együtt adják át a vizsgázóknak.

A tanfolyamon résztvevő számközzé 1948. január 5-ig jelentkezőknek írásban vagy személyesen az iskola igazgatóságánál. Ha Csombordon végeztek, úgy csak bizonyítványt kell magukkal hozniuk, amelyben a község előírásai vagy a mezőgazdasági tanfolyam igazolja, hogy az iskola végzése óta legalább 5 évig a földművelés vagy más gazdaságban dolgoztak. A nem Csombordonon végzők, Székelykeresztúr, Kézváros, stb.) végzettségük magukkal eredeti gazdasági bizonyítványukat is.

A tanfolyam résztvevőinek elhelyezéséről a csombordi iskola gondoskodik, de a tanfolyamot és az előzetes vizsgákat (kés, kanál, villa, csésze) magukkal kell hozniuk. Résztvételi díj személyenként 10 lej, 6 kiló búzaliszt, 8 kiló koricáliszt (mindkettő szítált), 10 deka zsir, 50 deka turó, 50 deka gyümölcslé, 10 darab tojás, 2 kiló nyers vagy füstölt hús, 10 deka cukor, fél kiló szemesborsó.

A vizsga idejének és esetleges átvételének megállapítása a minisztériumtól függ, de a csombordi iskola igazgatósága már előterjesztette, hogy a tanfolyamot a tanfolyam után és Csombordon tartják meg. A tanfolyamot június végéig tartják meg, a tanítás június végéig tart. A vizsgák díjában és természetben fiendők.

Tildy Zoltán köztársasági elnök rádöszöztatával kezdődnek meg az 1848-as szabadságharc centenárius ünnepségei

az 1848-as szabadságharc centenárius ünnepségei

A Magyar 48-as Országos Tanács kidolgozta a történelmi emlékeztető programját

BUDAPEST. — A Magyar 48-as Országos Tanács legutóbbi ülésén megállapították a magyarországi centenárius év kiemelkedő program-pontjait. A centenárius év Szilveszterkor kezdődik. A budapesti rádió szilveszteri műsora már ennek a jegyében hangzik. Tildy Zoltán köztársasági elnök újvi szótában emlékezik meg az 1848-as szabadságharc századik évfordulójának jelentőségéről. A pártok szilveszteri ünnepségei ugyancsak 1848 századik évfordulója jegyében zajlanak le.

Ujév napján a köztársasági elnök megkoszorúzza a kiskörösi Petőfi-ház emléktábláját, január 4-én pedig emlékművet lepleznek le Petőfi édesapjának szabadszállási háza helyén. Január 6-án centenárius estet rendeznek a Magyarországon lévő franciaországi magyarok részére. Február 1-én a koalíciós pártok közös bizottsága „Két köztársaság” címmel matiné-t tart.

A centenárius év jegyében tavasszal rendezik meg Magyarországon az országos mezőgazdasági kiállítást és tenyészállattalvásárt, amely egyben a magyar földreform diadalát dokumentálja. Ezzel kapcsolatos budapesti lapjelentés szerint elkészült a 48-as könyvtár negyedik kötetét, amely a 48-as forradalmat, annak társadalmi szemléletét és nyolc nagy szellemi vezetőjének az életrajzát

tartalmazza. A tanács tudomásul vette, hogy Magyarország a jubileummal kapcsolatban felvette az érintkezést Romániával és Jugoszláviával is. A 48-as segesvári ünnepséget románok és magyarok közösen rendezik meg. A centenárius év magyarországi kiállításán az aradi 48-as múzeum már elszállított anyagával bemutatják Petőfi kardját és Dembinszky fegyverét is, amelyeket Románia ajándékozott Magyarországnak.

Itt írjuk meg, hogy a magyar állam felkérésével kapcsolatban a román művészetiügyi minisztérium illetékes ügyosztálya érintkezésbe lépett a Magyar Népi Szövetség köznevelődési bizottságával azoknak az erdélyi — elsősorban a kolozsvári, sepsiszentgyörgyi és nagyvárad — múzeumi tárgyaknak a kölcsönadására vonatkozóan, amelyek a magyarországi centenárius ünnepségek alkalmával kiállítani kívánnak.

December 31-ig kifizetendő a különleges házbéradó és az ingatlanjövédelmi adó

KOLOZSVAR. — A pénzügyigazgatóság a pénzügyminisztérium 235.094. számú rendelete alapján felhívja a háztulajdonosokat, a hasznélvezőket és a gondnokokat, hogy a saját maguk által lapot lakrészek után esedékes házbéradót a legrövidebb időn belül fizessék be, elkerülve ezzel a szigorúbb intézkedéseket, amelyeket alkalmaznak azokkal szemben, akik nem teljesítették az állam iránti fizetési kötelezettségüket.

Felhívja a pénzügyigazgatóság a bérleti jogúakat, hogy a december 31-ig esedékes házbérük után járó 27 százalékos különleges házbéradót, valamint a 40, 60, 65 százalékos különleges ingatlanjövédelmi adót december 31-ig okvetlenül fizessék be az illetékes kerületi állami adóhivatalhoz.

Mindazok ellen, akik a folyó évi augusztus 15-től december 31-ig esedékes házbérükből nem vonták le és nem fizették be december hó végéig a 27 százalékos és a különleges ingatlanjövédelmi adót, a legszigorúbb megtorló intézkedéseket fogantatják.

Munkát vállal és harcot hirdet Hunyad megye demokratikus magyarsága

Harminc év óta nem látott tömegű népgyűlés Déván

DEVA. — A Magyar Népi Szövetség hunyadmegyei szervezete az elmúlt vasárnap a vármegyeháza dísztermében lelkes népgyűlés keretében ismertette a megye magyarsága előtt a temesvári kongresszus történelmi jelentőségű határozatait és jelentőségét.

Hunyad megye magyarsága a népgyűlésre. A nagy tömeg, a csángótelepen lévő MNSZ-szék-háztól másfél kilométer távolságra fekvő vármegyeházára zárt sorokban vonul fel, demokratikus jelszavakkal ellátott táblákkal, éltetve a demokráciát és a Magyar Népi Szövetséget.

A lelkes megyei kiküldöttek előtt a népgyűlést Zsóka Fábrián volt csángóbíró, a megyei szervezet elnöke nyitotta meg. Keresetlen szavakkal köszöntötte a hunyadmegyei magyarság nevében a szabadságot hozó Vörös Hadsereg és a Szovjetunió vezérét, Sztálin marsallt, 68 éves születésnapja alkalmából.

Zsóka Fábrián megnyitja után Buda János, a Román Kommunista Párt nevében üdvözölte a népgyűlést, majd Lázár József végrehajtóbizottsági tag, országos sajtó és propaganda bizottság felelőse tartott nagy beszédet. Ismertette a temesvári kongresszust és azokat a bel- és külpolitikai eseményeket, amelyeknek keretében az lezajlott.

A temesvári kongresszus és az ott hozott határozatok kifejezésre juttatták azt, hogy Románia közel 2 milliós magyarsága nem nézi tétlenül a világ két táborára — az imperializmus és a demokrácia — közötti harcot, hanem nyíltan és érthetően állást foglal a béke mellett, a demokrácia mellett és ezért vállalja a közös harcot, a román demokráciával együtt.

Támogatni akarjuk minden téren a román demokráciát, nem csak a parlamentben, hanem a falu, a város, a megye minden megnyitkozásában és életében, mert csak győzelem létkérésünk — fejezte be beszédét Lázár József.

A népgyűlést bezáró Zsóka Fábrián elnök a megye lakossága nevében kérte Lázár József központi kiküldöttét, hogy talmacsolja a MNSZ országos elnökségének Hunyad megye demokratikus magyarságának tagozatát és azt az ízetét, hogy a temesvári kongresszuson elhatározott célok megvalósításáért munkát vállal, és harcot hirdet.

Schubert dalai a Szakszervezeti Zeneiskolában

Kényes világot képviselnek a hangok birodalmában Schubert dalai. Apró igazgyöngyszemek, önmagukba zárt górkék, kerekre csiszoltak, tökéletesek. Az a muzsikálóképv, amelynek születését köszönhetik a zenei világ legyeként itatta át Schubert lángeszét. Ha azt keressük, miért olyan egyetemleges hatásában a Schuberti dal, hamar megkapjuk az östörrest, melyben megöröszötte a mester dallamait. A német népdal az, mert különb formát emel egy ember nem tudott kitáplálni. A kollektív művészet tetje ez a zenei forma, mely sürítve magába foglalja mindazt, amit az emberi zenei érzés jelent, legyen az a legegyszerűbb dal, vagy az utóérthetetlen beethoveni szimfónia.

súlyos láb és kartörést szenvedtek. A súlyosan sérült embereket a CFR kórházba szállították. A vizsgálat megállapította, hogy az összeütözésért Crisan Lucian felelős és Muresan Simion váltókezelőt terheli a felelősség.

A Szakszervezeti Zeneiskola zenei szabad liceumi tanfolyamának rendezésében tartott Schubert dalok előadását Jakobi Antal kitűnő énekpedagógusunk önkéntes töltötte ki, mert a mellőtte hirdette M. Lévy Ilonka le kellett mondja szereplését. Jakobi tanár bensőségeket megérezve, adta elő műsorának a dalait, melyeket O. Csendom Fábrián kiért zongorán. A gyérzóna hallgatóság lelkesléssel fogadta a muzsikát, mely előtt Schubertről és dalairól Sigmund Lajos elvasta fel ismeretterjesztő értékelését.

LAKATOS ISTVÁN IMRE

Klasszikus mozgó

Ha Goriót apó szülői szobájában a dobogását akarom hallani, ha gyönyörködni kívánok Bovary-nében, látni szeretném Ifjú hájút, mely szüzen pibédzik a nyakán, vagy később akarok találni közni vele, amint szeretőjéhez siet a kisvárosi hotel felé, csak a könyvtár aranyos ablakát kell kinyitnom. Ott megtalálom beráimát: Zola Emilt, gimnáziumi osztálytársával beszélgetve, vagy papokat jelenítve meg, vagy munkásokat és ezernyi más figurát halhatatlanítva. Találkozom Turgenyevvel, Tolstojjal, Goncsarovval, és a világ minden írószénijével és költőjével. Aitsuhan néha Baudelaire és Edgar Allan Poe. Megjelenik a komoly és képző Goethe...

De hol vannak a mozi nagy klasszikusai? Hol van Valentinó, a méléző szemű? Hová bukkolt le a jellemzőnész Lon Chaney, a gyarmati duruzság, az angol őrmester, a kiméletlen imperialista, a csempész, az ópiumbarlangtulajdonos igaz alakítója? Hová tűntek el Papst, az ismert antifasiszta rendező filmjei? Hol van Papst pártatlan realista bányászfilmje, mely képekben mutatta meg a nemzetek testvériségének, a munkásszövetartásnak a egységének a szükségességét? Hová rejtették el Remarque filmjét, mely háborzongató valóságosságával mutatta meg a világháborút? Hol kukulnak a francia realizmus termékei: kis utcák, párisi háztetők, francia kisvárosok, breton falvak? Hol ülnek a kőben a militarista zsarnokot és a démoni üzletembert nagyszerűen kifejező Conrad Veidt alkotásai? Hová tűnt el Erich von Stroheim régi filmje: a Nagy Illuszó, a német-porosz militarizmus kitűnő megmutatója? S a tudós és zenészfilmek, melyeket vitte ki kéne minden zeneiskolában és mindenütt, ahol zenére nevelnek vagy tanítanak? Hová bukkoltak a semmibe a börtönök, javító intézetek, árvaházak, női foglyok életét bemutató produkciók? És hol van Eisenstein halhatatlan filmje: a Potemkin? S a többi szovjetországok? Hol vannak a néma film kitűnő termékei: egész világ, egész korok, mely elmult fejünk felett, anélkül, hogy rögtintett volna?

Nem lehet-e elővenni Chaplin-t és a többiekét? Nem jobb egy régi jó film, mint tíz mai silány amerikai produkció? A közönség kép- és filméhsége nagyobb, mint a világ művész termelése. Indítványoznám, hogy minden városban alapítsanak klasszikus mozikat. Vegyék elő a jó filmeket a lomtárakból. Készítsenek ruhuk új kópákat, korszerűsítsék, adjanak kisérő zenét a néma filmekhez s hozzánk elének mindazt a jót és szépet, amit filmben termeltek az elmult tizenöt esztendő alatt. Szeretnénk megégyeszer ifjak lenni. Végigélni ismét ifjúságunkat, a tündöklő, tözesszerű produkciókat. Szeretnénk megégyeszer végignézni, ahogy végigszuljuk Bovarynek szeretmeit, találkozunk Pascal orvossal, szerdjével a könyvtár könyvei között.

SZILAGYI ANDRÁS

Általános adórázz'át tartanak

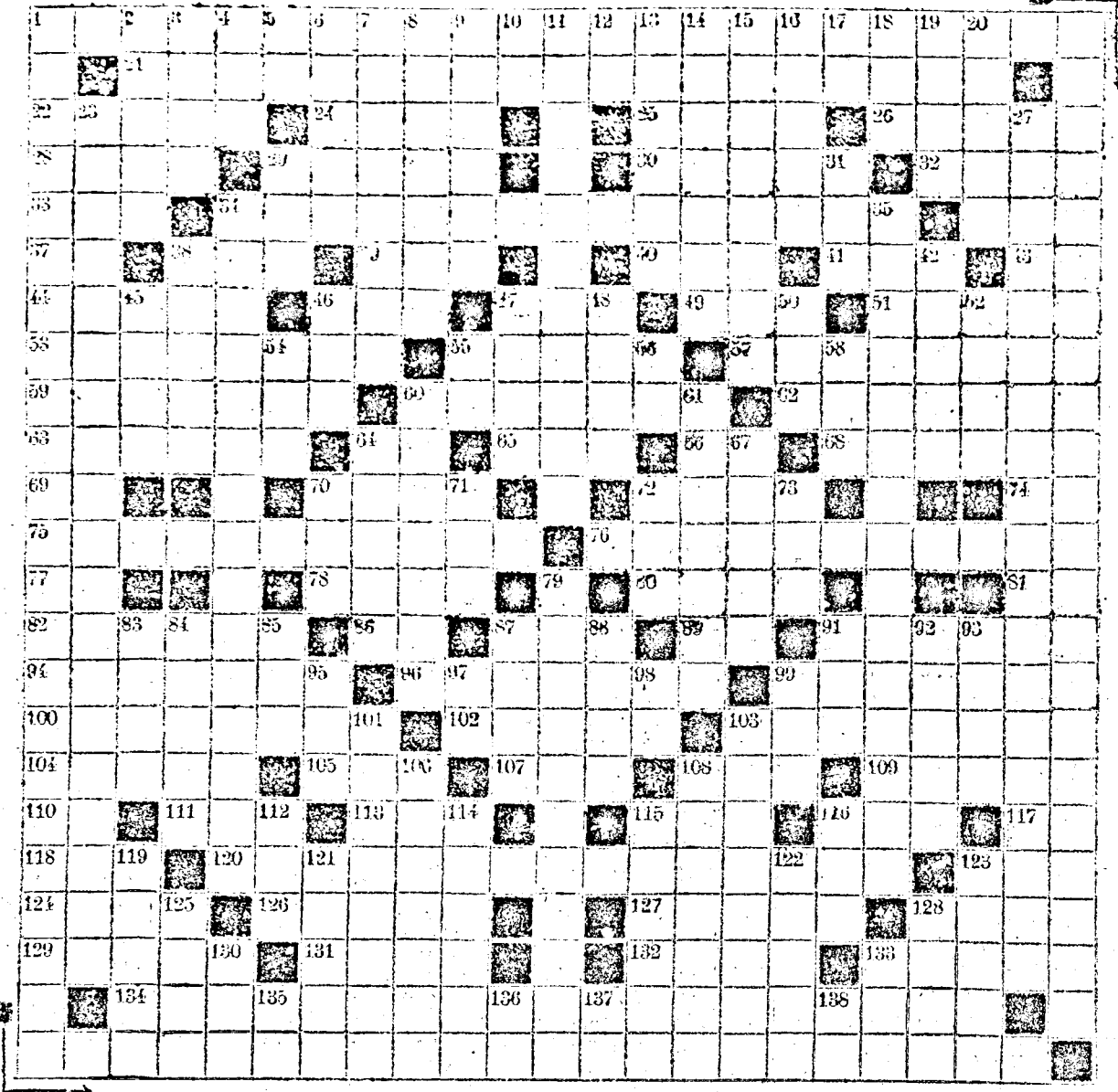
BUKAREST. — A pénzügyminisztérium rendelete a pénzügyigazgatóságok közege december 31-ig mind a fővárosban, mind az ország nagyobb városában, általános adórázz'át tartanak. A rázz'án során külön-e célú alakult csoportok ellenőrzik az üzleteket. Az ellenőrzés elsősorban az adóterhelés ellenőrzésére irányul. A rázz'án ellenőrzés, hogy a kereskedők a tényleges eladások és a számlán maradt árak után is becsatolják-e az államot megillető adóösszeget.

Rejtvény-rovat

ÜNNEPEKRE

5. számú keresztrejtvény.

Készítette: HALÁSZ ISTVÁN

Fenti rejtvényünk a lap karácsonyi számából technikai okból kimaradt. Most még az ünnepi hangulatban pótolni kívánjuk ezt a hiányt s így, bár kissé megkésve, körölnék.

Megfejtésül beéltendő a vízszintes 1, 21, 234 és függőleges 7, 23 és 27 sorok megfejtése. Megfejtéshez csatolni kell a rejtvény fejcsimét. Megfejtők között több jutalmat sorsolunk ki. Első díj egy könyv, második díj két színházi jegy, harmadik díj egy darab színházi jegy az Allami Magyar Színházba.

Megfejtések és minden e rovatall kapcsolatos levelezés „Rejtvényrovat” jelzéssel a „Világosság” kiadóhivatallába, Brassai-utca 7 szám alá küldendők. Vidékiek levelezésben, helybeliek személyesen is beadhatják. Nyertesek és helyes megfejtők névsora későbbi számunkban. Megfejtők bátorideje minden második szombat déli 12 óra.

VIZSZINTES SOROK. 1. A „Világosság” kívánsága az ünnep alkalmával (a nyíl irányában). 21. Ez kellene legyen a karácsony. 22. Szép karácsonyi ajándék. 24. Tenger (A=E). 25. vissza, itállal lát el. 26. Mindenkinek pár jó jusson az ünnepekre. 28. Férfi név. 29. vissza Garbo keresztneve. 30. vissza Mohamedán vallás (A=E). 34. Női név (végén A, közben E betű). 33. Triben mássalhangzói. 34. Szükösen telik ma. 36. Német helyhatározó. 37. Éhes csacsi. 38. Székely gyümölcs. 39. vissza Kínai bölcs egyik neve. 40. O. U. V. 41. Sag anagramja. 43. Pupos állat hangzók nélkül. 44. Ezen okból (helytelen ékezet). 46. Német tündér. 47. Női arcdisz. 49. ...ck, német tekintet. 51. Bécsi fogás. 53. vissza Például fegyvertüzet... 55. Marhabendő. 57. A fiatalember ideálja is. 59. Szerencsejátékok fővárosát (fonetikusán). 60. Karácsonyi éneket gyűjtő. 62. Két szó, egyik: néha nézzünk fel oda is, második: bagoly. 63. vissza Lejárt női rang. 64. Mindennap van. 65. T-vel Jugoszlávia marsallja. 66. Egymást követő mássalhangzók. 68. Az ijedt madár. 69. Kettős mássalhangzó. 70. vissza Porzó az álneve. 72. vissza H-val otthoni (ék föl). 74. Tölgy gyümölcs hangzó nélkül. 75. vissza Az ünnepek előtt mozgalmass ez a román üzlet is (névelővel). 76. Karácsonyfám az ök öröme szolgálja. 77. Radó Cecília. 78. Boszniai folyó. 80. vissza Minden latinul. 81. Kérdő névmás. 82. N-nel végén szép virág. 86. A. O. 87. Aromája. 89. Egy mást előző hangzók. 91. G-val német költő (ék föl). 94. Jézus istállóiban bizonyára mindkettő képviselve volt. 96. Vissza Gondatlanságból bizony karácsonyfánál is előfordulnak. 99. Puskáda, vagy a rossz pénzedet! (parancs) SS=S. 100. Geológiai kor tudományos neve (két szó). 102. Karácsonyi énekekben sűrűn szerepel. 103. vissza ...yózni fogszi. 104. Német női név. 105. vissza Erős kötőszó. 107. E-vel tűzhányó. 108. Atya része. 109. Csapac elején. 110. Y. K. 111. Falat emel (T pótlandó). 113. Muri. 115. Rómán helyeslő. 116. Névelős építőanyag. 117. Zoltán Király. 118. U. A. F. 120. Bár minden asztalra jutna egy, még ha nem is több. 123. Latin tulajdonító névmás többese. 124. Rómán számnév. 126. M-el kis Jézus is az volt születése pillanatában. 127. Allandósult bekezdés (ék hiány). 128. U-val végén japán isten. 129. Nem valódi. 131. Rómán részlet. 132. Kedves, közvetlen Bukarestben (fonetikusán). 133. Igények. 134. Egyik legjobb karácsonyi ajándéka

volna a szegény háziasszonyoknak.

FÜGGŐLEGES SOROK. 1. Ezt kívánjuk az ünnepekre nemzetközi viszonylatban (a nyíl irányában). 2. Nem cselekszi sajnos az anyáka az ajándékokkal. 3. A-val megengedett, románul. 4. Dobos közepé. 5. Német igekötő. 6. Ékes mézsercuza. 7. Nemesius fia. 8. Kántálás is néha az (elől fölös E betű). 9. Bárczi Benő arája (fölső ékezet). 10. C. O. 11. Ha lehet megisszuk az ünnepen (TT=T). 12. A-val költői műfaj. 13. Ünnepek alatt gyakran látni ilyen járókelőt. 14. vissza Tökfej. 15. vissza Két szó. 1. Orthagya párját. 2. U. I. 16. Fordítva pl. a „Via Mala” (közben M betű). 17. Azonos mássalhangzók. 18. Vissza: Élesit. 19. Ezen kertős (ékhány). 20. Például a hó (vissza). 23. Azt hiszem kevés egyén tárcájából fog telni erre (eköz betűi cserélve). 27. Ot ünnepejünk. 29. ...Szófia. 31. Klasszikus harag. 34. A karácsony ma igazán az övék kell legyen (N=NN). 35. Ez kell az ünnepek betöltése. (S=E). 38. Templomi mise állvány. 42. Vissza: Csak ez ne legyen ünnepen az ember. 45. Finn tó. 46. Nem azt. 47. Bece férfinev. 48. Éktelen amerikai kaucuk. 50. Karácsony szombatján testő lón (ék föl). 52. Vissza: Uncle Sam barátja. 54. Vissza: Rómán ökör (föli ék). 55. Ludolf-féle szám. 56. Házi állat. 58. Vissza: Ragya mássalhangzói. 60. Az ünnepek alatt megszaporodnak a CFR vonalain. 61. Vissza: Eze terjeszt egy szép meggyújtott karácsonyfát. 64. De jó volna az ünnepi táplálkozás megoldására. 67. Istené rajtuk van. 70. Vissza: Klasszikus helyhatározó. 71. Volt magyar király. 72. Nyelvtani fogalom. 73. Vissza: Ut németék. 79. A gyermekket már napokkal előzőleg eltölti. 83. Közben S-el szépmegyey város. 84. Vissza: Ilyen zene is van. 85. Ariane írója (fon.). 87. Tézisben sokat fognak belesütni. 88. Tűzhányó. 91. Relle része. 92. Balatoni hal. 93. Vissza: Ovatlanul nézd. 95. Csendőralakulat. 97. Fonetikus mássalhangzó. 98. A. Y. 99. Ex király. 101. Közben U-val sejtőlekező fogantatott. 103. Jézus apta is csinált (végén K betű). 106. Tán följegyeznéd. 108. Vissza: Kereskedők ünnepek előtt fokozott mértékben cselekszik (ékhány). 112. Nehéz huzni. 114. M-el enyhe fenylés. 115. Többes vonatkozó névmás tárgy esetében. 116. Idegen nud. 119. Parlament egyik háza volt. 121. Vissza: Holt anyag (ékhány). 122. K-val mongol nomád állattenyésztő nép (ék föl). 123. Rómán folyó. 125. Vissza: Bece férfinev.

128. Asztalos szerszám. 130. Menni latinul (ék föl). 133. Végtag. 135. Énatos mássalhangzó. 136. László Márton. 137. Tagadás. 138. Férfi sorsa.

3. számú keresztrejtvény megfejtése: Vízszintes sorok 1. Móricz Zsigmond kollégium, 22. Barétnak Egyesület (e).

ADÁS-VETEL.

RÁDIO modern, új típusú olcsón eladó. Forduló-utca 2. 7157

KÉZMOSÁSHOZ esakis „UNIC” kézmósopór kapható minden jó fűszer és festéküzletben. 7010

RÉGI újságok (maculatura) különkére kapható Mária királyné-utca 48, szemben a Royal mozgóval. 7184

ÜZEMKÉPES Hart-Parr traktor eladó. Bertalus, Frata, Kolozs megye. 7389

FÉLAUTOMATA készítőszerszám, 6 nyüstös, sürgősen eladó. Pap-utca 71. 7397

EGY kombinált szoba és egy Philips 4+2 varázsszemés rádió eladó. Horca-ut 58, ház mesternél. 7374

PENZT KAP! Könyveket veszünk UHU, Mária királyné-utca 34. 7418

ELADÓ egy modern konyhabutor, három festett szekrény, rökami, gyermekágy, zeneszekrény, varrógép és több bútordarabok. Masaryk-utca 31, ajtó 7, balra. 7406

127. (vissza) Tito unokái személya. 130. Boljai Tudományegyetem. Függőleges sorok. 1. Marosvásárhelyi egyetem. 21. Mátyás király téri templom. 24. Napi Kollégiumban — nál. 27. Arhangyalok bukására.

Szörnyűsége: 1. Nagyszeben. 2. Barétnak. 3. Páros csillag az ég aján. 4. Cipőnagyrakás. 5. Fűző. 6. Káposzta hessal.

Megfejtők névsora: Kolombán Rozália, Czinezar Imréné, Makor Béla, Kont Vilmos, Teke Imréné, Ruzsáki István, Kovács György, Vasvári Pál, Tamás György, Ifju Török Miklós, Gáspár Judit, Bakó Árpád, Kozma Ilona, Csutak Levente, Jellicza Teodor, Lakatos Gábor, Bugár Géza, Szilágyi Sándorné, Veres Béliné, Ifju Terkál Róbert, Nagy Jolán, Haraszti János, Major Domokos, Vályi Andor, Fromm Augustin, Barmann R. János, Kapdebő István, Ifju Gál S. Sándor, Rákos Zoltán, Ifju Stoffa Sándor, Rámai Tibor, Binder Jenő, Mirózlay Edit, dr. Ferencz Gellért, Lőrinczi Irén, Szász Rózália, Kapási György, Vigh Olga, Szagl Jánosné, Bodor Lászlóné, Kózi Tiborné, Daróczi György.

A megfejtés sorsolás eredményeképpen a kitűzött jutalmakat nyerték: könyvjutalmat nyert Kont Vilmos Kolozsvár, Str. Ion Ghica 26. két darab színházi jegyet Teke Imréné Kolozsvár, egy darab színházi jegyet Czinezar Imréné Kolozsvár, Ste. Ciparia 26. Jutalmak a

Január 4-én kezdődik a Zeneművészeti Főiskola karnagyképző tanfolyama

KOLOZSVÁR. — Megírjuk már, hogy a Román Magyar Dalosszövetség január 4-én, vasárnap délelőtt 11 órákor tartja közgyűlését a kolozsvári Magyar Zeneművészeti Főiskola dísztermében.

A Dalosszövetség közgyűlése alkalmából nyílik meg a Zeneművészeti Főiskola első karnagyképző tanfolyama is. A részvételi díj 800 lej. Az ellátást a kiküldő önkormányzat vagy MNSZ-szervezetek fede-

zik, lakásról gondoskodik a Dalosszövetség központja. A MNSZ országos köznevelési bizottsága ezután is felhívja a helyi MNSZ-szervezeteket, hogy karnagyképző tanfolyamra kiküldő karnagyok utköltőségét fedezzék.

A karnagyképző tanfolyam az új karnagyok mellett ismerteti meg karnagyainkat és bevezeti őket a kottaolvasás tanításának új módszereibe.

Muszcorgszkij-est Kolozsvárt

A Román Kommunista Párt első kerületi sejtje rendezésében Muszcorgszkij estély volt a Zeneművészeti Főiskola dísztermében. A párt kitűnő zenés személyiségeinek: Szegő Julia énekesnőnek és Halmos György zongoraművésznek közreműködésével. Annak a mai zeneművészeti irányának, melyet a nagy orosz lángész képvisel, olyan követői voltak, mint Debussy és Sztaravinszkij, de Bartók Béla ezmei ösét is Muszcorgszkijban kell keresnünk.

A moster jelentőségét, művészenek lényegét Szegő Julia ismertette, felolvasva előadásának keretében azokat a Muszcorgszkij-leveleket, melyekből a hallgatóság

betekintést nyerhetett. Liszt Ferenc szerepéhez a kiváló szláv lángész életében. Illusztrációként Szegő Julia énekesnő bemutatatta Muszcorgszkij néhány dalát a „Napvilág nélkül” és „Gyermek dalok” című sorozatból.

Utána Halmos György a Magyar Zeneművészeti Főiskola kiváló zongoraművésze előadta a Muszcorgszkij legnagyobb és legjelentősebb zongoraművét „Egy kiállítás képeit”. A készletekkel tudással és fölényes műveltséggel előadott remekmű minden egyes száma meggyőzhette a közönséget arról, hogy Muszcorgszkij valóban a világ zeneirodalmának legkiválóbb egyéniségeinek egyike. (Azt)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Állástkeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jelzés hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélezés szavankint 6 lej. Szövegírói hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5—6—7 lej. Nyilvántar szavankint 10 lej.

RÁDIO, kitiűnő acélesőves, varázsszemés, olcsón eladó. Wieder Mór-utca 13. Iriz templomból első megálló. 7407

HIDMORLEG 3000 kg.-os, sürgősen eladó. Liszay, Regele Ferdinand-utca 20. 7311

„KERESZTÉLY” zongora, egy stepelt mély gyermekköcsi és egy gyermekjáróka eladó. Lincreg-utca 3, I. emelet. 7415

RÁDIO Holland Philips, 4+2 eladó. Kálvin-utca 11, II. emelet. 7414

INGATLAN-LAKÁS

BÉRHAZAT, örökklás, házat, ház-helyet elad, vesz? Forduljon bizalommal Barbosz irodához, Mária királyné-utca 15 szám. 7243

IRODAHELYISÉGET megosztok, esetleg átadó. Címeket a kiadóba „Most” jellegre. 7411

1—2 **SZEMÉLY** kaphat belvárosban. Megkeresést címetel a kiadóba „Rendes fizető” jellegre. 7410

ÁLLAST KAPHAT

PERFEKT főzni tudó, feltétlen megbízható háztartásbeli alkalmazható keres Lázár, Pap-utca 36.

KULONFELEK

MENYASSZONYI és koszorúsáru, ruhák, fátýolok, koszorúk, szőrmeképek kiköleszönsze. Dablia művirágszalagon. Horea-ut 35.

MENYASSZONYI ruhák, koszorúk és fátýlak eladása és köleszönsze. „Orchidea” művirágszalag Kolozsvár, Dózsa György-utca 22. 7300

EGYEDÜLALLO, intelligens, 52 éves nő finomlelkű életársat keres, akinek gondozója és segítőtársa lenne mindenkiben. „Ott hopt keresek” jellegre. 7409

UJ szabászati tanfolyamot nyitunk újv után. Egyéni módszer elméletileg és gyakorlatilag. Divatszalon, Majális-utca 7 szám. 7408

SAJÁT házal rendelkező, intelligens urinó komoly életársat keres. „Meleg otthon” jellegre. 7405

RENTABILIS kis üzem társat keres. Cim a kiadóban. 7404

50 EV körüli komoly, megbízható, józanéletű férfi kvárélyt kaphat, mosás is vállalok darabszáma. Vörös Hadsereg-utca 44. Váradi. 7412

Szépirodalmi, ifjúági és szakkönyvek legnagyobb választékban

KOVÁTS

könyvkereskedésben

Március 6-utca 3 (v. Szentegyház-u.)

A Monitorul Oficial (Hivatalos) részére mindennemű hirdmény felvétele, összes l o'orsvári, belföldi lapok részére hirdetés, előfizetés/élvétel. Mozireklámok. Asztali, zseb-, cegnaptárak.

UTU
Kolozsvár, Mária királyné-utca 3. II. e.